

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 239/2023-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **H.M.H. – Drevovýroba Kociha, s. r. o.**, Kociha 25, IČO 36 464 937, zastúpenej spoločnosťou AK Pekár, s. r. o., Kukučínova 24, Banská Bystrica, IČO 47 233 940, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ing. Bernard Pekár, PhD., proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23 S 48/2019-212 z 15. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 23 S 48/2019-212 z 15. decembra 2022 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a pripojených príloh vyplývajú tieto skutkové okolnosti:

3. Sťažovateľka sa ako žalobkyňa domáhala žalobami o preskúmanie rozhodnutí žalovaného – Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaný“) zrušenia rozhodnutí žalovaného, ako aj rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu – Daňového úradu Banská Bystrica.

4. Sťažovateľka v súhrne podala päť správnych žalôb na krajskom súde proti identickému žalovanému, ktoré podávala postupne.

5. Krajský súd uznesením č. k. 23 S 48/2019-110 z 11. decembra 2019 všetky správne žaloby sťažovateľky proti žalovanému spojil na spoločné konanie.

6. Krajský súd rozsudkom č. k. 23 S 48/2019-129 z 12. septembra 2021 v znení opravného uznesenia z 10. januára 2020 všetky rozhodnutia žalovaného, ako aj im predchádzajúce rozhodnutia Daňového úradu Banská Bystrica zrušil a vec vrátil Daňovému úradu Banská Bystrica na ďalšie konanie. Zároveň rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania v plnom rozsahu.

7. Uznesením krajského súdu č. k. 23 S 48/2019-198 z 8. júna 2022 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) bola sťažovateľke priznaná náhrada trov konania v celkovej sume 2 664,66 eur.

8. Uznesenie vyššieho súdneho úradníka napadla sťažovateľka sťažnosťou, v ktorej poukázala na nesprávny výpočet trov konania z titulu právneho zastúpenia, a to z dôvodu, že za úkony vykonané v jednotlivých piatich veciach pred ich spojením na spoločné konanie bolo namieste sťažovateľke priznať plnú (vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny) odmenu za každý úkon právnej služby v každej z piatich vecí. Zníženie tarifnej odmeny v zmysle § 13 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) je namieste len pri úkonoch vykonaných po vydaní uznesenia o spojení vecí na spoločné konanie.

9. O sťažnosti sťažovateľky rozhodol krajský súd uznesením č. k. 23 S 48/2019-212 z 15. decembra 2022 tak, že sťažnosť sťažovateľky zamietol.

10. Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že *„Správny súd sa nestotožňuje s názorom žalobcu, že ustanovenie § 13 ods. 3 vyhlášky je potrebné aplikovať takým spôsobom, že sa použije len na určenie odmeny advokáta za úkony právnej služby vykonané po vydaní uznesenia správneho súdu o spojení vecí na spoločné konanie, keďže vyhláška a ani žiadny iný všeobecno-záväzný právny predpis nemá právnu úpravu, ktorá by takýto výklad odôvodňovala. Uvedený záver nemožno vyvodit' ani zo žalobcom v sťažnosti uvádzaných rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky, keďže tieto sa vzťahujú na skutkovo a právne odlišné prípady. Vyšší súdny úradník v napadnutom Uznesení dostatočne a zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré aplikoval ustanovenie § 13 ods. 3 vyhlášky na všetky úkony právnej služby vykonané v spojených veciach. V prípade vecí spojených na spoločné konanie je rozhodujúcou skutočnosťou, že podmienky na spojenie vecí podľa § 65 ods. 1 SSP boli dané počas celého konania bez ohľadu na to, kedy právny zástupca žalobcu poskytol jednotlivý úkon právnej služby. Rozhodnutie správneho súdu o spojení vecí na spoločné konanie na tejto skutočnosti nič nemení a nezakladá nový právny stav – je len procesným rozhodnutím upravujúcim vedenie konania bez toho, aby malo vplyv na procesné práva a povinnosti účastníkov konania (výrazom čoho je, mimo iného aj to, že SSP nepripúšťa proti nemu žiadny opravný prostriedok). Správny súd taktiež nie je povinný ho vydať len čo zistí existenciu podmienok na spojenie vecí (aj keď vzhľadom na zásadu hospodárnosti a rýchlosti konania je takýto procesný postup vhodný), ale môže ho vydať aj neskôr v konaní nezávisle od momentu vykonania jednotlivých úkonov právnej služby zo strany*

právneho zástupcu účastníka. Vyšší súdny úradník tak pri určovaní výšky náhrady trov konania žalobcu postupoval správne a v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou správneho súdu.“

11. Krajský súd v rámci sťažnostného prieskumu argumentoval identicky ako v uznesení vyššieho súdneho úradníka. Vyšší súdny úradník navyše odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Sžf 51/2010 zo 16. marca 2011.

12. Právna veta rozhodnutia najvyššieho súdu č. k. 2 Sžf 51/2010 zo 16. marca 2011 znie tak, že ak došlo k spojeniu dvoch alebo viacerých právnych vecí podľa § 112 Občianskeho súdneho poriadku, bez ohľadu na spôsob výpočtu základnej sadzby tarifnej odmeny (§ 10, § 11 vyhlášky) sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach. Logickým, gramatickým, systematickým výkladom a výkladom *e ratione legis* možno dospieť k záveru, že ak je hodnota veci vo všetkých spojených veciach rovnaká, určí sa hodnota ktorejkoľvek veci ako základná, ku ktorej sa následne pripočíta jedna tretina súčtu hodnôt ostatných spojených vecí.

II.

Argumentácia sťažovateľky

13. Argumentáciu sťažovateľky v ústavnej sťažnosti možno zhrnúť takto.

14. Sťažovateľka sa stotožňuje s argumentáciou najvyššieho súdu v rozhodnutí č. k. 2 Sžf 51/2010 zo 16. marca 2011, na ktoré odkazuje krajský súd, avšak sa nestotožňuje s názorom krajského súdu o tom, že takéto zvýšenie sa má aplikovať aj na úkony, ktoré boli vykonané pred spojením vecí.

15. Z § 13 ods. 3 vyhlášky nevyplýva, že pri určení výšky tarifnej odmeny za jednotlivé úkony právnej služby v konaní, v ktorom došlo k spojeniu vecí, nie je potrebné rozlišovať úkony vykonané pred a po spojení vecí.

16. Sťažovateľka poukazuje na uznesenie najvyššieho súdu č. k. 3 M Cdo 17/2010 z 23. mája 2012, v zmysle ktorého na účely určenia výšky odmeny advokáta za ním poskytnutú právnu službu je rozhodujúci moment vykonania každého jednotlivého úkonu právnej služby, teda nie moment, keď advokát začal poskytovať právne služby.

17. Napadnuté uznesenie nie je podľa sťažovateľky ústavne konformné.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1 K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

18. Sťažovateľka považuje právny názor krajského súdu za neudržateľný a ústavne nekonformný, keďže nezohľadňuje časový moment poskytnutia právnej služby z pohľadu pred a po spojení vecí na spoločné konanie.

19. Zásadná námietka sťažovateľky sa týka posúdenia, či je možné aplikovať § 13 ods. 3 vyhlášky o základnej sadzbe tarifnej odmeny pri spojení dvoch alebo viacerých vecí aj pred spojením vecí na spoločné konanie alebo až po právoplatnosti uznesenia o spojení vecí na spoločné konanie.

20. Podľa § 13 ods. 3 vyhlášky pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty vecí s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach.

21. Ústavný súd konštatuje, že označená časť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu nevykazuje znaky, ktoré možno považovať za popierajúce zmysel a podstatu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (vrátane práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), keďže súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery, ku ktorým dospel. Skutočnosť, že sa podstata právnych úvah sťažovateľky odlišuje od názoru krajského súdu, ktorý svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať, *ipso facto* neposúva vec sťažovateľky do roviny ústavnosúdneho prieskumu.

22. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že právne závery krajského súdu sú racionálne, rešpektujú účel príslušných ustanovení vyhlášky a Správneho súdneho poriadku, nemožno ich považovať za arbitrárne (svojvoľné). Právne závery krajského súdu nie sú zjavne neodôvodnené a sú tak ústavne akceptovateľné. Ústavný súd konštatuje, že právne závery krajského súdu predstavujú jeden z možných a ústavne akceptovateľných spôsobov právneho posúdenia aplikácie § 13 ods. 3 vyhlášky.

23. Rovnako ústavný súd nahliada aj na argumentáciu sťažovateľky, ktorá predstavuje ďalší z možných a ústavne akceptovateľných spôsobov právneho posúdenia aplikácie § 13 ods. 3 vyhlášky.

24. Ústavný súd vzhľadom na svoje postavenie nie je v zásade oprávnený vstupovať do právneho posúdenia vecí krajským súdom, ak krajský súd nevybočí z ústavne akceptovateľných hraníc výkladu a aplikácie právnych noriem, v tomto prípade do výkladu aplikácie § 13 ods. 3 vyhlášky o základnej sadzbe tarifnej odmeny pri spojení dvoch alebo viacerých vecí.

25. Ústavný súd teda ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2 K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu:

26. K namietanému porušeniu označených práv je potrebné uviesť, že sťažovateľka namieta ich porušenie v spojení s alebo v nadväznosti na namietané porušenie svojho práva na spravodlivý proces. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavné, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto sťažovateľkou označených práv hmotného charakteru.

27. Na základe už uvedeného ústavný súd musel ústavnú sťažnosť sťažovateľky namietajúcu porušenie práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú postupom podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

28. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. apríla 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu